

AKADEMİK OKUMA VE YAZMA II

MÜFREDAT/ BAHAR 2024

İstanbul 29 Mayıs Üniversitesi, Tarih Bölümü

Bahar 2022

Ders Saati: **Cuma, 14:00-15:50**

Öğretim Görevlisi: Doç. Dr. Alphan Akgül

Email: aakgul@29mayis.edu.tr

DERS AMAÇ VE İÇERİĞİ

Bu ders öğrencilerin akademik okuma, anlama ve yazma becerilerinin geliştirilmesi amacına yöneliktir. Üniversite eğitimi, anlama, değerlendirme, eleştirme, çözümlenme ve belirli bir mantık dizgesi içinde yazma üzerine kuruludur. Böyle bir çalışma düzeni, pek çok teknik bilgi ve becerinin bir arada ve disiplinli bir şekilde edinilmesini gerektirir. Derslerde, doğru ve anlamlı düşünmenin kuralları, akıl yürütme yöntemleri, eleştirel düşünme ve yazma gibi pratik faaliyetler üzerinde - okuma listesinde verilen kitaplar tartışılarak - durulacaktır. Bunun yanı sıra, ödev ve makale yazarken takip edilecek adımlar, sık yapılan gramer ve mantık hataları üzerinde de çalışılacaktır.

DEĞERLENDİRME SİSTEMİ

- **Ara Sınav:** Katkı Payı %30
- **Dönem Ödevi/Sunum:** Katkı Payı %20
- **Yarıyıl Sonu Sınavı:** Katkı Payı %50

DERS PLANI

Haftalık gerekli okumalar belirtilen kitaplardan yapılacaktır:

1. Orhan Pamuk, *Saf ve Düşünceli Romancı*, YKY
2. Jay Parini, *Şiir Neden Önemlidir?* YKY
3. José Ortega Y Gasset, *Sanatın İnsansızlaştırılması ve Roman Üstüne Düşünceler*, YKY
4. Lewis Carroll, *Aynanın İçinden ve Alice'in Orada Karşılaştıkları*, Norgunk.
5. Jonah Lehrer, *Proust Bir Sinirbilimciydi*, Boğaziçi Ü. Yayınları.
6. *Yazarın Kuramı: Eserimi Nasıl Yazdım?* Der. İshak Reyna, İletişim.
7. John J. Ross, *Shakespeare'in Titremesi, Orwell'in Öksürüğü*, YKY.

AKADEMİK OKUMA VE YAZMA II

MÜFREDAT/ BAHAR 2024

8. Ursula K. Le Guin, *Kadınlar, Rüyalar, Ejderhalar, Metis*.
9. Lizzie O'Shea, *Geleceğin Tarihleri*, Metis.

1. Hafta: Orhan Pamuk'un Harvard Üniversitesi'nde Charles Eliot Norton Lectures kapsamında verdiği 6 konuşmanın kitaplaşmış hali derste okunup tartışılacaktır. 1925 yılından bu yana Harvard Üniversitesi'nde düzenlenen bu akademik toplantılar, başta şiir olmak üzere, kurmaca edebiyat, resim, heykel ve müzik alanlarında seçkin isimlerin verdiği 6 konuşmadan oluşmaktadır.

2. Hafta: Jay Parini'nin *Şiir Neden Önemlidir?* adlı eseri Platon ve Aristoteles'ten günümüze şiir ve sanat felsefesinin ana hatlarını akıcı bir dille özetleyip tartışan ve Türkçeye Güven Turan tarafından henüz kazandırılmış önemli bir eserdir. Mimesis türleri, şiirin savunusu (*apology for poetry*) olarak bilinen metinler derste Parini'nin çizdiği hat izlenerek tartışılacaktır.

3. Hafta: İspanyol felsefeci ve deneme yazarı Ortega Y Gasset'nin *Sanatın İnsansızlaştırılması ve Roman Üstüne Düşünceler* olarak Türkçede derlenen iki felsefi denemesi 1920'li yılların tarihsel ortamında yazılmıştı. Birinci Dünya Savaşı'nın getirdiği karmaşa ve modernizmin yeni sanat biçimlerini yarattığı bir ortamda Gasset, sanatçının gitgide duyarsızlaşmasından, kendisini sanatla ilişkilendirme ve sorumluluk almaktan kaçınmasından yakınmaktadır. Gayrişahsişleme ve metnin içinden yaşamın çekilmesi, kendisini bir "yaşam filozofu" olarak konumlandıran Gasset için tedirgin edicidir.

4. Hafta: Yazar adı olarak Lewis Carroll'ı kullanan Charles Lutwidge Dodgson, şair, matematikçi ve fotoğrafçıydı. *Alice Harikalar Diyarında* ve *Aynanın İçinden* adlı eserleri birer "çocuk edebiyatı" olarak görülmeyle birlikte, aslında dil, mantık, sembolizm ve fantezi arasında gidip gelen son derece zihin açıcı birer felsefi deneme gibidir. Ayrıca *Aynanın İçinden* adlı eserde yer alan "Jabberwocky" başlıklı şiir anlamsız yazın tartışmaları açısından dikkatle incelenmiştir. *DeFTER* çeviri dergisinde "Anlamsızın Çevirisi" başlığı altında bir dosya içinde bu şiirin çeşitli diller içinde nasıl yeniden kurulduğu irdelenmiştir. Şiirin sentaksı temel alınır bu çevirilerde, çünkü şiirin sözcüklerin neredeyse tamamı uydurmadır.

5. Hafta: Jonah Lehrer, *Proust Bir Sinirbilimciydi* adlı eserinde sanatçıların bilimsel buluş ve teorileri kimi zaman önceleyebildiğini, henüz kuramlaşmamış pek çok teorinin edebi ve sanatsal eserlerde keşfedildiğini örnekler eşliğinde sergiliyor. Yirminci yüzyılın çığır açıcı dilbilim, nöroloji vb buluşları eşliğinde sanat ve edebiyat tartışmalarının açıldığı önemli bir eser.

6. Hafta: İshak Reyna'nın derlediği *Yazarın Kuramı: Eserimi Nasıl Yazdım?* yerli ve yabancı pek çok yazarın yazarlık deneyimini anlattığı yazılardan oluşuyor. Edgar Allan Poe'dan Âsaf Hâlet Çelebi'ye uzanan, yazarı merkeze alan eleştiri kuramları açısından zengin bir kaynak sunuyor bu kitap.

7. Hafta: Metin merkezli eleştirinin hakim olduğu eleştiri dünyası, yazarın edebiyat eserlerindeki hayati rolüne eğilen eserlerle yeni bir dönüşüm yaşıyor diyebiliriz. Yapısalcı ve Postyapısalcı teorilerin eskimeye yüz tutmasıyla birlikte, biyografik edebiyat eleştirisinin yeniden tartışılmaya başlandığı anlaşılıyor. *Shakespeare'in Titremesi Orwell'in Öksürüğü* yazarların hastalık süreçleriyle ilgili önemli bir çalışma.

8. Hafta: Ara Sınav

AKADEMİK OKUMA VE YAZMA II

MÜFREDAT/ BAHAR 2024

9. Hafta: *Kadınlar, Rüyalar, Ejderhalar* adlı eserinde Le Guin fantastik edebiyatın ana hatlarını çizerken Batılı beyaz yakalı erkeklerin kurnaca ve özellikle fantastik edebiyata karşı olan ön yargılarını da inceliyor, bu ön yargıların temelsizliğinden yola çıkarak edebiyatın insan hayatını kurucu niteliğini ayrıntılı bir şekilde irdeliyor.

10. Hafta: Lizzie O'Shea günümüzün ve geleceğin teknolojilerini anlamının yolunun geçmişte olduğunu savunuyor. Dijital teknolojilerin işlevleri geçmişteki benzeri pratikler arasında kurduğu bağlar, günümüz teknolojilerinin oluşum biçim ve amaçlarını kavramamızı sağlıyor. Ufuk açıcı ve tartışma açmaya uygun bir eser.

11. Hafta: Tartışma ve değerlendirmeler

12. Hafta: Güncel bir Tartışma: Süha Oğuzertem, “Kayıp Yazarın İz, Elias’ın Gizi” ve “Ali Teoman’ın El Çabukluğu” yazılarını oku, tartış. Edebiyat eleştirisinde oyun ve kendisini gizleyen, kendisine bir *avatar* icat eden yazar polemiği.

13. Hafta: Tartışma ve Değerlendirmeler

14. Hafta: Güncel Bir Tartışma: Mine Kırıkkanat’ın *Sinek Sarayı* adlı romanı ile Elif Şafak’ın *Bitpalas*’ı birbirine ne kadar benziyor? Oku ve tartış. Edebiyat, intihal ve hukuki süreçler üzerine güncel bir tartışma.

15. Hafta: Tartışma ve Değerlendirmeler